„ЗАСТАВА“ излази редовно: средом, петком, недељом, на целом табаку, а уторником на по табака.

Недељом излази уз „Заставу“ забавно-поучни лист „Завичај.“

ЦЕНА ЈЕ ОВА за Аустро-Угарску:

Са „Завичајем“:		Без „Завичаја“:	
на годину	16 ф.	на годину	14 ф. —
на по године	8 „	на по године	7 „ —
на ¼ године	4 „	на ¼ године	3 „ 50
		на 1 месец	1 „ 20

ЗАСТАВА.

За Србију: (у сребру.)

Са „Завичајем“:		Без „Завичаја“	
на годину	40 дин.	на годину	35 дин.
на по год.	20 „	на по године	17½ „
на ¼ год.	10 „	на ¼ године	9 „
		на 1 месец	3 „

ОГЛАСИ рачунају се по 6 новч. од сваке врсте оваких ситних слова, а за жиг се плаћа по 30 новч. сваки пут.

ДОПИСИ шаљу се уредништву, а предплата и огласи администрацији „ЗАСТАВЕ“

РУКОПИСИ не враћају се натраг.

БРОЈ 64. У НОВОМЕ САДУ, У УТОРАК 25. АПРИЛА (7. МАЈА) 1878. ГОДИНА XIII.

ТЕЛЕГРАМИ „ЗАСТАВИ.“

БУДИМ-ПЕШТА 24. априла Милетићеву ствар сутра решава највиши суд.

ПИТАЊЕ НИЈЕ ТЕШКО.*)

Из Далмације 7. априла.

Цијењени римски лист „Пополо Романо“ говорећи о будућности Босне и Херцеговине, своја дубока и озбиљни посматрања дотична насловљава: Тешко питање.

Ми смо захвални изврсноме листу са интереса којим претреса велико питање и са симпатија, које нам одкрива; и морамо признати да има знања историчко-народносног односно Босне и Херцеговине, и да је пратио пажњом тежње њихове у устанку противу владе туђинске; што оскудјева многијем странијем листовима, те морају доносити суђења сасвијем неоснована.

Одлични писац исповиједа да „ако се морамо држати историје и онијех појава, по којијема један народ показује своје право порријекло, неможемо а да не признамо, да најлогичнија, најприроднија судбина што може допасти Бошњаке и Херцеговце јесте њихово уједињење са Србијом и Црном Гором, с којима су заједнички живјели кроз вјекове, с којима су били велики и снажни под царевима српскијема, с којима су пали на Косову не неславно.“

Ал ипак узимајући у обзир сродство између Бошњака и Херцеговаца и становника у Хрватској и Славонији, находи питање тешко.

Пошто се ово питиње има рјешити у епохи, у у којој начело народности абсолутно влада при образовању новијех држава, кога не намјерава погазити, без сумње треба да њему уступи прву ријеч у рјешавању питања босно-херцеговачког, за тијем долази воља становника ове двије провинције, па заслуге пограничнијех држава.

О вољи становништва била је ријеч у овом листу бр. 67 под насловом Аустрија, Босна и Херцеговина, тако ћемо само погледати, која би судба имала у дио панути Босни и Херцеговини по налозима великог начела модернога.

У другој половини дванајестога вијека Немања Велики сакупља дјелове народа и земље српске и оснива државу, која кроз два вијека и по заузимље смјерно али пуно части мјесто у јевропској историји онога доба.

У другој половини пак петнајестога вијека турска инвазија разастире абсолутну владу по свијем српскијем провинцијама.

Одовле почињу емиграције у Хрвацку, Славонију и Угарску, сврхом да приправљају отоле походе на Турчина; тако се славе у народнијем пјесмама нова имена и нова јуначка дјела у продужењу народне историје.

С друге стране појављују се на млетачком земљиште ускоци, и ајдуци у четама унутрашњости Босне и Србије, посвећујући такав свој живот борби противу полумесеца, подржавајући тако пламтећу зубљу рата по свијем крајевима подјармљене отаџбине.

Најпослије Црна Гора остаје слободна на онијем неприступнијем врховима по сред велике отачбине стењуће, као вјечити протест противу велике неправде и као непоколебиви ступ, око ког су се имали подићи слободне покрајине посестриме Србија нова и стара, Босна и Херцеговина.

Уз то у њиховом крилу народ се кријепи пјевајући све промјене, кроз које је морао проћи, — епопеја, какву други народ није у стању показати и која се Илијадом сравњује.

Отоле историја народна у срцу и у уму цијелога народа; отоле „они први и најсталниј основ што слобода тражи, у саучешћу заједничком разасутијех дјелова истога племена, која скопчано језиком, нарави, предањем, вјером, може представити онај велики ја, што се подиже пред свијем плановима дипломатскијем, пред свијем ратнијем припремама противу њега.“

До сад смо видили да су сви становници обје Србије, Црне Горе, и Босне и Херцеговине скопчани у једном предањем, и више него предањем, онијем пјесмама народнијем; елеменат, што по Кастелару, образује једну народност.

Други је језик. А знате ли који су извори и аутори српскога језика? Оне исте пјесме народне, што су сакупљене по Босни, Херцеговини, Србији Старој и новој, и по Црној Гори; т. ј. језик живи, који се сада чује по овијем провинцијама и по Далмацији и Славонији и између Срба у Хрватској и Угарској, који језик и ако је толико протегнут по разнијем предјелима тако је добро свуда говорен једнако, да ниједан други народ неможе се похвалити толикијем јединством лингвистичкијем.

Је ли од потребе спомињати још севу цркве православне, вазда вјерне друге народу у заједничком робовању, паче његове тврђе и наслона, са онијех безбројних манастира, освећенијех споменика величине прошле расијанијех од Призрена по свом отачанству?

Или заједничке обичаје искључиве својине Срба, по којима данас историк Мајков потеже границе између Србије и Бугарске, и по којима се могу сљедователно опредјелити границе и између Срба и Хрвата?

Осим тога треби држати вазда пред очима, да се Славени дијеле на сјеверне, међу којима су Руси Пољаци и Чеси, и на јужне, који се опет дијеле на Србе, Бугаре, Хрвате и Словенце.

Ако је дакле један исти народ у Босни у Херцеговини и у кнежевинама српскијем, скопчан једном заједничком прошлошћу и надама у једну заједничку будућност, заједничкијем језиком, вјером и обичајима, питање да ли се има Босна и Херцеговина ујединити са Србијом и Црном Гором или са Аустријом, није нимало мучно за оне који хоће поштовати велико начело народности и вољу онога становништва, што проузрокова конац велике срамоте, што грђаше Јевропу.

Италију чека позив, који јој има осигурати вјечито признање и љубав српскога народа, и нове заслуге у препорођивању Јевропе.

Велики патриота италијански Мацини у својој „Иницјативи“ опредјелио је и наложио тај позив Итатији.

Ми се надамо да ће га нова влада италијанска знати схватити и извршити.

*) И овај чланак доносимо из Темпа, који је лист сада у тијеснијем одношајима са владом Кајироловом.

БОРБА НА ТОПЛИЦИ.

За време српско-турског рата у години 1877 и 8.

(Наставак.)

А на левом крилу трајала је борба пешадијска и артиљеријска до ноћи; повлачећи се оделења мачковачким венцом пред ноћ приспу пред Баловом, де застану и де је била јака борба, и пошто се мрак навуче борба се прекину.

Само таким брзим и правилним наступањем, као што изврши данас турска коњица и Арнаути, што је непојмљиво и само таким двема повученим потезима Косаница Мачковац и Косаница Куршумља беху кадри за један тренутак решити борбу у корист своју; поделивши не пуних 2.000 чачанских бораца I. кл. (не рачунам овде II кл. с тога што данас ни једну пушку не избаци) на четири слаба оделења, од која два оделења сасвим раздвојише.

Не може се рећи: да се наша војска није храбро борила, а да артиљерија није одговорила свом позиву; да је ту било заиста оног лавовског борења код наше војске, као и до сада, најбоље сведочи драгачевски батаљон са својим храбрим вођем, који својим држањем, јаку непријатељску силу на се навукао, и тим задржао Афиса да сву масу своју не крене Прокупљу и разбије оно оделење на мачковачком венцу, одакле би му отворен пут био за Прокупље. Па најзад и Трнавци који се пуних 2½ сах. на Самокову борише, као и Карановчани са Студенчанима; кад се све то узме, још придода да је та маса била растурена на простору од 4 до 5 сах. и да је непријатељ масом од 4500—5000 ударио, онда излази закључак: да се Куршумља са својим неравним положајем, никако није могла сачувати само са овом масом.

После овог пораза, поседне положаје чачанска војска пред Барловом и уз Грабовицу реку, а II. кл. крушевачка десно изнад Плочника-Плаковићу, и беху спремни ако би сутра дан Афис продужио своју операцију, да га дотле задрже док не стигне помоћ од Мрамора; која и приспе пред саму зору и то 2 батаљ. крушевачка I. кл. са 4 пољска топа, који поседну положај, де је се задржала чачанска војска; а Чачани се повуку у Плочник — по сах. назад — служећи као потпора. А Пионери истог дана оду на омање протежући се висове Бељанин к крњој Џамији, где подизаху утврђења, у случају одступања де би се решавајућа борба издржала; и иста утврђења поседну: 3 батаљона крушев. I. кл. 3 батаљ. II. кл. рудничка и нешто од смедеревске војске која су 28. дец. од Ниша пристигла.

Афис сутра дан није продужио наступање; ваљада с тога, што му се оделење тимочког корпуса с леђа приближаваше; но предузео је одмах подизати јака утврђења са Самокова до Тектел Хана (3 сах. од Куршумља) приштинским путем; из чега се види да је он одустао од своје намере да хити Пишу у помоћ, ком не могаше помоћи.

27. децембра према Грабовачкој реци дође једно мало оделење Арнаута, — онд. становници, — и удара на нашу предстражу, која их дочека, и после 1 сах. појачег чаркања дође у подкрепљење наше 2. чете трнавске и растерају их.

После тога три дана ћутали су с једне стране Турци а са друге наши; и пошто нама беше веома дуга и не угодна обранбена линија, с тога дивизијар Прапорчевић нареди да крушевачка војска 1 кл. заузме пред њом лежећу мачковачку косу — која је пред селом — која се протеже Пљаковићу (селу) и заузимањем те косе добили би и угоднију и краћу Грабовац Перуничку пругу, с тога:

31 децембра пре подне приспе од Бељанина друга 3 бат. крушевачка 1 кл. и сва три батаљона под командом мајора Љ. Остајића са 1 брдском батеријом а трећи батаљон остане посада као потпора.

Пошто предходно изађе напред извидница промотри горњи положај и увиди да нема никакве непријатељске трупе нити њихове страже у близини која би сметала заузимању те косе.

Али Турци како опазе српску извидницу на коси брзо пошаљу једно мало оделење од Мачковца да непријатеља врати, а за то време пошаљу нешто коњице из Куршумља у Пљаковићу, а 2 мања оделења пешака, што све испрате дубоким потоком мачковачким који лежи између села и те косе те једно оде високо уз поток према селу Врћцу а а друго застане ниже.

По што је већ наша извидница осмотрила положај, крене се бригадир са својим делом војске да поседне косу око 3 сах. по подне. И пошто се испео на косу; мање турско оделење нападне их, де се прилична борба развије, али дуго не прође, ударе и она друга 2 оделења, и развије се јака борба; Арнаути по својој навици голим јатаганима јурише, наши се почну лагано повлачити назад али у тај мах, пусти се турска коњица од Пљаковића, и наши се нагло повуку назад; а наша потпора која је била пошла да поткрепи бореће брзо се врати, кад угледа турску коњицу не извршив свој задатак.

Турци како су поново заузели косу нису се пуштали низ косу за нашима, с тога је борба и прекинута после 1½ сахата.

После овога није се више покушавало да се иста линија ократи; но ћутало се и чекало на долазак јаче масе.

Ниш 28 децембра предаде се српској војсци, одакле се одмах крене и моравска дивизија која 4 јануара са своје 4 бригаде — алексиначка I и II кл. ћупријска I кл. и јагодинска I кл. — 4 пољ. батерије и 1. лаком приспе пред Варлово, поседне одма сав онај положај на левом крилу и центару де је тада била ибарска дивизија; а ибарска дивизија са своје три бригаде — крушев. I. и II кл. и чачан. I кл. — са 2 пољ. и 2 брд. батерије пређе, те поседне положаје на десном крилу од Гргуровачке речице до Перунике. А војска шумадинског — смедеревска рудничка и нешто београдска, која је раније приспела ка Бељанину и Крњој Џамији врати се назад у Ниш. А дунавска дивизија под командом Стевана Бинитског од Ниша крене се уз Мораву коју пређе између Топлице и Пусте реке и пође с бока Афисовој војсци у правцу Радан-Соколској планини (изнад Самокова према Тектел-Хану) Такође и други део тимочког корпуса од Пирота, Ак-Паланке и Ниша пусти се низ Мораву коју код утока Пусте реке пређе и упути се уз Пусту реку у правцу Подујеву.

Афис пошто дозна да је се Ниш предао и да је се главна српска маса к њему упутила у 3. правца, и да му је преко нужно да што више има своју војску прибранију на линији Самоков-Подујеву, де је већ подигао јака утврђења; нареди 5 јануара да се војска из Куршумља и околних позиција одмах повуче у утврђења на Самоков и даље поменутој линији. Што се изврши ноћу између 5. и 6 јануара тако тихо, да није наша предстража опазила.

Сутра дан наша чачанска предстража опази да нема у околини тур. страже, о чему известе свог бригадира мајора Јаковљевића који на то одмах — пред ноћ — пошаље једно мало оделење пешака и коњаника у осматрање до Куршумља, и пошто то оделење изврши на задовољство свој задатак, врати се с извештајем: да су Турци све напустили па и варош, у коју су улазили око по ноћи, де су на улазу застали 32 српске осечене главе на коњу набијене, а 3 у самој вароши, на то:

7. јануара, цео моравски корпус — моравска и ибарска дивизија — примакне се ближе и поседне положај на левој обали Топлице, а мање оделење — Самоков, Бађоглаву и уз Косаницу — десну обалу. А после 4 дана донесу одлуку, да цела моравска дивизија поседне положај на левом крилу уз Косаницу према Самокову; а ибарска да остане на центару и десном крилу уз Бањску; пошто су увидили да на највишој тачки Самокова има подигнуто јако утврђење турско у коме има и војске.

Према тој одлуци команд. морав. корпуса Милојко Лешјанин изда налог, команд. морав. дивизије пуковнику А. Орешковићу, да он са својом дивизијом изврши што пре поседање уз Косаницу, који нареди да алексиначка војска заузме вис више Крчмара уз реку.

11. јануара изјутра крене се 1 батаљон алексиначки, који изађе на одређени вис, али око 10 сах. једно оделење Арнаута расејано у оном шумовитом пределу, нападне га с лица и бокова, који се почне после омање борбе повлачити назад, у томе стигне један алекс. батаљон, који подкрепи бореће се, и онако удружени одбијаху расејане, насртајуће Арнауте који јаком дреком и голим јатаганима јурише напред, и дуго непрође, наши се почну све наглије назад повлачити; за то време поручик артиљер. Ћирић извуче на рукама један свој топ на вис, одакле почне дејствовати на наступајуће Арнауте.

Командант корпуса М. Лешјанин који се тога часа десио ту у близини видећи како наши нагло одступају и пољ. батерија која иза леђа борећих се налази долази све у већу опасност, којој неће дуго требати те да остане у рукама непријатељу, брзо узјаши на коња и полети у борбу, дошав у редове борећих војника, охрабри их, казавши им да се назад нема де; и поведе их напред. У исто доба стигне и трећи алекс. батаљон који зађе с бока Арнаутима и удари на њих; и тако заједнички пођу напред.

Арнаути на које млого артиљеријски наши метци подјејствују, кад им још и с бока зађе трећи наш батаљон, а при том одступајући одупру се даљем њиховом продирању, почну одмах одступати, које брзо пређе у нагло повлачење и око 3 сах. по подне буду одјурени у највећем нереду. Наши поседну одређени вис.

Што се на послетку овако срећно борба заврши може се једино признати куражи Лешјаниновој који у најкритичнијем часу улети у редове бораца, које задржи од повлачења и поведе напред; и да тога није било, ма да је и трећи батаљон зашао са стране било би врло хрђаво.

Сутра дан пође једно наше оделење у осматрање уз Косаницу, које нађе на једно омање оделење Арнаута, с којом се сукоби и после јаке пешадијске борбе која је била увеличана нашом артиљеријом која је с виса — званог Високи огранак од ђак па — Високе дејствовала после 1 сах. разбије их и Арнаути се разбегну.

(Наставиће се.)

ДОПИСИ.

(J. B.) Будим-Пешта. 4. маја. Од како се заочеше по ново да проносе гласи о окупацији Босне и Херцеговине, од отог доба могу се читати сваким даном све нови и нови новинарски апсурдитети. Листови донесоше већ нотицу, да је ђенерал Филиповић добио из Беча налог, да око Сиска концентрише 25.000 војске, која би оданде на три тачке прешла у Босну, да начини бајаги реда у суседним турским покрајинама. Очевидно је, да би то било у сугласу са Русијом. Док једни тако трубе, други опет противно тврде.

Познато је, да је приличан број руске војске искупљен у Румунији. То је наравно удешено за сваки могући случај, а предосторожне мере никада нису сувишне. Чивутарија се од тога већ поплашила, те разноси гласе по новинама, као да ће и Аустрија да мобилизира један војени кор за Ердељ. Једни казиваху, да се то чини за случај, ако румунска војска пређе на аустријско земљиште, те да се може обезоружати. Други опет тврдише, да ће тај кор окренут бити фронтом према руској војсци. То би дакле била акција у анти-руском правцу. Сами контрасти. У њима се најбоље опажа страва и зебња од Русије. То се особито види код Мађара и њихових чивутских новинара. Данас скоро да је немогућа аустријска акција против Русије. У том уверењу јошт нас боље крепи поглед на скору прошлост, у којој је на обе стране постигнуто зближење. Обзиром на ту околност дојиста би могли рећи, да су апсурдни горе назначени гласи, који говоре о подузимању разних мера против Русије. —

Као што сте брзојавно извештени, посланик

Полит говорио је у јучерашњој саборској седници приликом претреса буџеа министарства просвете. Како ћете штампати говор у свој опширности (Донећемо је у сутрашњем броју нашег листа. — У.) ја ћу само што-шта о њему да напоменем. Са свим је умесно било, да се у тој прилици нападне на министра просвете због његова поступка у погледу фонда Текелијиног и да се изложи начин, којим поменути министар иде, да и на просветном пољу тера политику помађаривања. Политова беседа трајала је читав сахат. Посланика је био доста мален број, као што је већ сада обично после ускршњих ферија. Ма да је беседа била основана на збиљским фактима, успех јој се у напред могао знати. Министрово „sic volo, sic jubeo" нашло је потпунога одобрења у саборске већине.

Врло је добро било, што је у истој ствари, а против министрове одлуке у погледу Текелијанума, говорио посланик Милош Димитријевић, који је такође ишао за тим, да покаже и засведочи, да су министрови наводи погрешни, и да му се поступак не може оправдати. Радујемо се, да је исти посланик подигао своју реч у обрану части и оправдаја Матице српске, у толико већма, што су многи од Мађара ишчекивали, да ће он Политу одговорити у противном духу. Увек се налазило народносних посланика на владиној страни, који су својим сународницима посланицима независне народносне странке бивали опозиција у таким приликама. Наш читалачки свет има ће прилике, да чита поменути говор у свој опширности, који је у сваком погледу врло занимљив. —

Угарски министри Тиса, Сел и Трефор отишли су по ново у Беч, да доконају са аустријском владом нагодбу, ако буде могуће и овога маха. Јуче је држан прво овде министарски свет, који је више сахата трајао. Угарска влада ће се сигурно приволети, да још више попусти, те да се једном доврше нагодбени преговори. Данас је већ држан заједнички министарски савет у Бечу под царевим претседништвом, а сигурно да ће и више пути бити. Том ће се приликом одредити и рок, кад да се сазову делегације. Како се чује, на сваки начин да ће сазив бити тек око половине маја.

Чланови сједињене опозиционе странке држали су јуче састанак, на којем су се конституисали. За претседника изабран је барон Бела Банхиди. Тек касније ћемо моћи доносити пресуду о њихову деловању.

Као што данашњи вечерњи листови донесоше, ствар Милетићева долази у претрес пред највишим судом првих дана идуће недеље. Скорим ћемо дакле да сазнамо и највишу одлуку у том толи карактеристичном процесу.

+ **Даљ** 17. априла. Неколицина чланова наше свесне омладине уз суделовање ваљаних нам сестара појала је јуче корселијину литурђију у скоро савршеном складу. Кад се узме у обзир да ово још за сад привремено „Певачко друштво" тек од четир месеца постоји, тада се мора признати, да су чланови будућег нам певачког друштва заиста марљиви, родољубиви а богме и даровити, као су за ово кратко време овако огроман напредак у складном певању постигли. Држим да ћу бити веран израз општег мјења, ако овде изјавим признање како мушким певачима — међу овима ваљаном нам учитељу г. Спасоју Дедићу, који је несравненим трудом и стрпљењем певање поучавао, — тако и женским. Убеђели да дојакошњи рад наших певача није са но тренутно одушевљење и неко сујетно разметање, него подпуно свађање ове племените уметности, имамо основану наду, да ће ово стварајуће се друштво и са материјалне стране обезбеђено буде, основан је иницијативом ответника осечког г. Ј. Муачовића и фонд а штатут ће се ових дана и на потврду поднети. У сепаратном допису говорићу о завештајном писму овога фонда, и тада ћу вам и само писмо послати, шат би и друге општине или појединци овака завештања у сврху складног певања чинили.

Карсом-Сити-Невада 9. априла. п. р. Надам се да ћете ми уступити мало мијеста у вашем поштовном листу. Срце би ми веселије куцало, кад би вам могао да веселу вијест јавим, али на велику нам жалост оголност и мртвачка тишина недозвољавају да то учиним јер нам је Бошка Иванковића нестало, њега више међу живима нема.

Бошко Иванковић херцеговац из села Љубомира преминуо је на 5. пр. м. у најбољем цвијету живота у 41. години своје старости и то баш онда када се је почео као самосталан човијек у друштвеном свијету кретати се.

У младости својој напојен мржњом противу турски крвопија збацио је са себе турске окове и пребијегао у слободну Америку, где је неуморним радом и знојем свога чела поштено име стекао. Велики је удар проузроковала смрт покојникова не само сродницима и пријатељима његовим, него и самој херцеговачкој сиротињи, за коју покојни Бошко полагаше душу и срце своје.

За вријеме херцеговачког устанка пок. Бошко Иванковић се је и дању и ноћу трудио да одужи дуг својој домовини и напрезао се из свију сила, да што је могуће више своме народу од користи буде.

Неумитна смрт покосила нам је најбољи цвијетак у човијечанској градини. Богу се прохтјело да га баш сад к себи узме, сад кад је зрачак слободе почео да пригрљава Херцеговину, сад кад је баш требао живијети да својим очима види васкрсење погажене Херцеговине.

Пријатељи и сродници туже и оплакују прерану смрт његову.

Тјело овог дичног Србина сарањено је у Санфранциску, у српско-руском гробљу уз пратњу руског свештенства и много грађана и предано је у вијечност. Нека је лака земља и покој души Бошку Иванковићу Херцеговцу.

Лука Ђерић,
херцеговац.

НОВИ САД 24. априла. У 57. бр. нашег листа имаде допис из Београда, у коме се вели, између осталог на крају, како су истраге у Србији због разног злоупотреба одпочете и како се говори, да је и ђенерал Бели-Марковић стављен под истрагу. Званичне „Српске новине" у Београду опровргавају ту вест, па кажу, да „у томе доношењу нема никакве истине", да је ђен. Бели-Марковић „имао у овом рату најтеже борбе са нашим непријатељем и свуда је са својим храбрим корпусом изишао као победилац и највише допринео к слави српског оружја и части имена српског народа," за то је одликован од кнежеве стране „таковским крстом" (Ак-Паланка и Пирот,) за тим таковским крстом с лентом (освојење Ниша) и напоследку о општенародном празнику цвети златном медаљом за храброст (освојење Грделице и Врање.)"

Ми ову званичну исправку узимамо на знање и бележимо је, само имамо приметити, да се „Српске новине" пребацују, кад баш том приликом говоре о некаквом „пакосном и злобном потвараању" и о „ниским и подлим измишљотинама, којима се хоће да помрачи слава српске војске и њених војсковођа." „Застава", ако није уздизала славу српског оружја за читаво време ове мучне војне народне, за цело је није ни помрачавала. Па као што морамо одбити оне смуђливце, који нам пребацују, што за време рата нисмо тобоже довољно критички пратили цео ток развитка српског, морамо их одбити тиме, што не хтесмо заподевањем ситнијих ствари одвраћати пажњу народну од главне ратне цели и тиме можда сметати извршењу мисије српске, тако неможемо примити хладнокрвно ни неумесну жестину званичког исправљача, да нам пребацује пакосно и злобно потварање онде, где дописник просто прибележава глас, који се таме пронео и да се уврштују људи у ону категорију, у коју по одношају према нама никако не падају. Толико на ту званичну исправку из Београда.

— „Приморац" јавља, да за неко време престаје излазити, што је „настала нужда, да се приморска тискара из Краљевице другамо пренесе, о чем се ради већ неко време, где би лист згодније излазио." Обустава „Приморца" трајаће, док главна скупштина те тискаре, која се има ad hoc сазвати, неизвече свој закључак. Претплатници „Приморчеви" би ће одштећени било новим листом, било књигама.

НОВИЈЕ.

— Из *Беча* брзојављају, да су се обе владе потпуно споразумјеле у погледу постојећих диференција, што се тиче мађарско-немачког поравнања. Угарска ће влада ових дана поднети извештај либералном клубу у тој ствари. — Законска основа о повраћају кредита од 60 милијуна готова је, али се још не зна кад се поднети на одобрење. Преране су вести о концентрисању војске у Ердељу. — Још се није потврдила вест, да је ђенерал Игњатијев наименован за министра без портфеља. — Вели се, да је гроф Андраши у крунском већу представио опште политичко стање, и рекао, да је исто веома уврујано. Има још истина наде, да ће се постићи споразум мирним путем, али ће ту можда бити дотакнути и аустро-угарски интереси. С тога жели гроф Андраши, да му се од делегација одобрена средства без финансијских тешкоћа ставе на расположење за случај, ако буду потребне војничке мере. Те ће се мере употребити ради обране аустро-угарских интереса у Ердељу и на босанској граници.

— „Пол. Кореспд." доноси брзојав из *Атине*, по коме је склопљен уговор између тесалских устаничких вођа и енглеских конзула. Покушај Енглеске да учини пацификацију у Кандији остао је до сад без успеха, јер 12.000 добро наоружаних усташа заузели су област између Ласите и Сфакије, и не ће ништа да знају о каквом измирењу, него једино желе да се присаједине Грчкој.

— Из *Трста* се јавља, да је по налогу министарства намесник далматински барон Родић, приликом свога путовања по Далмацији, дао преко дубровачког и которског окружног капетана испитати општинске и племенске старешине, да ли би се већ једном у јужним окрузима могао увести обранбени закон? Али су се дотични питаоци уверили из разговора са општинским начелницима, да би асентирање још једнако наилазило на знатан отпор, премда је људима растумачен смисао закона, по ком би становници јужне Далмације морали само као домобранци служити. При свем том су општине, а особито Кривошијани, томе противни. А то је и барон Родић јавно министарству. — Држи се, да ће за који дан ући војска у Босну и Херцеговину. (?)

— Из *Берлина* јављају, да је цар Виљем доиста обдарио руског цара Александра орденом pour le mérite са сликом Фридриха великог. Ерцхерцег Мекленбуршки донео је лично тај орден цару Александру са својеручним писмом цара Виљема, у коме стоји: „Моја војска ће поносом гледати тај орден на грудма Вашег Величанства.

— Из *Лондона* јављају од 4 маја, да је министарству унутарњих послова стигла на краљицу адреса са 170,000 потписа, у којој се жали, да је сазвана резерва и моли се краљица, да употреби свој уплив, да се сазове конгрес, те тако да се обезбеди мир. Потписани су многи великаши, владике и заступници доње куће. —

— Из *Рима* 4 маја. Министар гроф Корти одговорио је на интерпелацију у погледу стања, у каквом стоји фаза источног питања. „Кад се није могао избећи рат, ради се сад о том, како да се удесе резултати. Италија тежила је за тим, да се олакша посао и ради, да се сачува Европа од невгоде. По најновијим гласовима има наде, да ће се остварити посредовање. Уговори од 1856 могу бити исходна тачка за даље преговоре. Италија хоће реда и безпартајично тежи за тим, да буде покретач реду и цивилизацији. Обећава, да ће моћи скоро поднети дипломатска акта.

— Из *Петрограда* 4 маја. Велики кнез Никола стигао је данас у Петроград, где га је народ одушевљено примио.

— Из *Петрограда*. Кнез Горчаков иде преко лета у Баден-Баден; држи се, да је то знак, да ће конгрес ипак бити у Баден-Бадену.

Поучан савет. Међу болестима, које се највише у статистици умрлих налазе, заслужује сува болест као такова да се означи која највећу жалост у породицама проузрокује и на чији се рачун већи број умрлих случајева обележава. Наука није досад још пронашла сигурно средство лечења, него се шта више на то ограничила, болове оних који од суве болести пате да им олакша и кроз пажљаву негу њихов опстанак још за коју годину продужи. Свако ће знати да се прсоболнима зимно пребивање у благој клими и ако је могуће у близини јелове шуме препоруја чије испарење тако повољно дејство на белу џигерицу чини. Жали боже, многи болесници не могу своје пребивање премештати и то су ти којих се ово неколико редака и тиче.

Најпре у Бриселу па од то доба скоро у свима местима опробани покушаји доказали су, да катран, смоласти продукт јеловине најуспешнији уплив на прсоболне чини.

Већ само кроз то заслужује тај продукт пажњу свију болесника. Даље се још упозорује, да се то лековито средство још при зачетку болести употребити ваља. Најмање разлађење може белој џигерици шкодити, за то за већу сигурност не треба пропустити него још одоног часа подврћи се лечењу са тим катраном чим се кашаљ укаже. Ово је упутство у токмо препоручителније, што многи прсоболни о стању своје болести мало знаду те тако држе да су јако назебли или само мали кашаљ имају а они се већ у сувој болести налазе.

Најпрактичнији начин употребљења тог катрана тај је у облику капсли Г. Guyot апатекар у Паризу, прави мале капсле у величини вилуле, које једну количину најбољег и најчистијег норвешког катрана садржавају од којих се две до три при сваком ручку узима, у случајевима разхладе, болама џигерице, астме и суве болести одма проузрокују олакшицу. Пошто свака кутија 60 капсли садржава то цело лечење не дође скупље од 10—20 п. на дан и чини осим тога употребу других лекова у форми тисане, пастиле или сирупа са свим излишним.

Г. Guyot одговара само за оне кутије које на етикети његов подпис у три боје носе.

Складиште у Н. Саду у свима апатекама.

ПРИПОСЛАНО.*)

У 46. броју цењеног листа овог са датом на мученике о. г. а под насловом „Вјести са босанске границе" има чланак један у ком дотични дописник између осталога наводи и то, како г.г. Енглескиње Ирби и Јонсон деле милостињу јадној сиротињи босанским бјегунцима те у прилог томе примјећава, да су се истим госпођицама под кожу подвукли себични и ласкави људи, који на зло и штету јадне гладујуће сиротиње босанске употребљују повјерену им од госпођица задаћу те набављују и дјеле сиротињи нечисто, смрдљиво и изједено жито, а међу тим га од госпођица под добро и право наплаћују са најбољом цјеном — даље да на 1000 од госпођица за бјегунце купљених вреће кукуруза пропане било по намјери ил неувиђавности дотичних повјереника, што он једнако осуђује, по 50 без трага, а на 4 вреће вуне да једна нестане и т. д.

Почем се примјечанија ова простиру на све у општо повјеренике којима се г.г. Енглескиње по разним мјестима служише и служе у набавки и дјелидби жита и осталог што шта за бјегунце босанске и почем услед истих примечанија, сви повјереници једнако, пак били прави или криви подпадају у подозрење пред опћим мнијењем и на све без разлике пада љага непоштене грамзивости, себичњаклука и као што дописник рече: ласкавих људи: то је природно да ни ја као повјереник предпоменуте госпођица за дјелидбу и друге потребе на Плавно, а набавку жита и осталог у котару кистињском и жегару не могу од тога поштеђен бити те сматрајући то као увреду јавно се овим ограђујем против свију оних примјечанија и дочим то чиним, пуштам свакоме а не мање и г. дописнику горњега чланка просто поље нека као родољуби и поштењаци руковођени самом суштом истином и темељитим податцима докажу сваку јавно, за коју су о мени сазнали ил сазнаду да није на свом месту, што се тиче мог рада у повјереној ми од г.г. Енглескиња задаћи, јер доиста трпити не могу а да и под најмању могућну сјенку сумње останем услед истог чланка и дотична примјечанија она. Са поносом пак и г. дописнику као и сваком другом казати могу, да не само рјечима, него, ако изазван будем, готов ћу бити и са свједочбама потврдрти, да сам као повјереник означених госпођица у споменутим мјестима свагда поступао онако, као што ми је дужност у повјереној задаћи налагала и никад пропустио нисам, да о свему и свакој госпођици предварително не извјестим — да све и сваку, о којој сам од њих опуномоћен био, најприје њиховом зрелом расуђивању и дотичном избору ил одбацивању не поднесем те тако само радећи, није ми се досад никоја трефила за коју би пред ма ким било, морао поцрвенити и лице к земљи оборити. Толико налазим за сад да је довољно ради знања и управе г. дописника горе споменутог чланка и наведених примјечанија ако је са истим циљао на све без разлике повјереника г.г. Енглескиња Ирби и Јонсон међу којима и ја спадам, али без увлачења и улагивања, јер ни саме госпођице нису на таком ступњу, да би им удворице и ласкатељи могли пођудни бити, а при том и ја себе и чин, ког на себи носим високо штујем, те ме и једно и друго од тога у пуној мјери одвраћају.

Плавно на Акатистову суботу.

Поп ПЕТАР ПЕТРАНОВИЋ.

*) За ствари под овом рубриком неодговара уредништво.

РЕД ПЛОВИДБЕ
ПУТНИЧКИ ПАРОВРОДА.

Из Н. Сада од 4. марта до даље наредбе

У Земун: сваки дан у пола 5 сати по подне (изузимајући понедељник).

У Тител, Земун и Оршаву: средом и суботом у пола 5 сата по подне.

У Пешту: сваки дан у пола 11 сати пре подне (изузимајући четвртак). **Оправништво.**

Курс бечке берзе 25. апр. (6. маја)

5% металици	60.85
5% народног зајма	64.55
Аустријска златна рента	71.75
Угарска златна рента	84.80
Државни зајам од 1860 г.	111.75
Акције банчине	7.89—
Кредитне акције	204.50
Лондон	122.60
Угарске разтеретнице	79.50
Темишварске разтеретнице	77.75
Ердељске разтеретнице	76.—
Хрватско-славноске разтеретнице	76 50
Сребро	106.—
Ц. кр. дукати	5.77
Наполеондори	9.82
Немачке марке	60.45

ОБЈАВА ЗА ЗУБОБОЛНЕ.

Целокупне жвакалице, као и поједине зубе, умеће без бола и врло јефтино по најновијој методи. Даље извршава сваковрстне операције.

С поштовањем
Др. В. Дик,
зубни лекар.

Ординује сваки дан од 9 сати у јутру до 5 сати по подне у гостиони „царице Јелисавете" бр. 22.

ОГЛАСИ.

СТЕЧАЈ.

Ради попуњења упражњеног парохијског места у Шурјану, расписује се овим стечај.

Проситељи имају своје нужним сведочбама снабдевене молбенице за 4 недеље, рачунајући од дана првог уврштења стечаја овог потписаној конзисторији поднети.

Из конз. седнице у Темишвару 20. априла 1878.

1—3 ЕПАРХИЈСКА КОНЗИСТОРИЈА.

СТЕЧАЈ.

Ново-бечејска срк. шк. општина потребује једног певца који ће дужан бити

1. Појати у свет. цркви.
2. Переводство и књиговодство у црк. шк. пословима обављати.
3. Децу у коралном појању поучавати.

Годишња је плата у готовости 300 ф. а. в. и једна одаја за стан.

Ко би желио ово место задобити нека своја сведочанства и крштено писмо до 15. маја т. г. подписаном приношље.

Препаравди имају првенство.

У Новом Бечеју 22. априла 1878.

Ј. ШАЛЕТИЋ,
1—3 председник срк. шк. општине.

СТЕЧАЈ.

На упражњено место перовође код срп. правосл. цркве општине панчевачке расписује се овим стечај до 15. маја о. г. по ст. кал.

С овим звањем скопчана је годишња плата од 300 фор., словом триста фор. а. вр.

Молиоци, који су ради ово место потражити, нека изволе своје молбе потписаноме одбору до одређеног рока приослати. 2—3

Панчево, 18. априла 1878.

ЦРКВЕНИ ОДБОР.

ОГЛАС.

Старо-бановачка црквена општина вољна је сву досадању грађу са цркве скинути, а на место ове нову подићи, по зготовљеном плану и прорачуну сав посао цимермански (дувђерски) зидарски и други са материјалом износио би 1765 ф. а. вр. вештаци цимермани позивају се овим, на јавну јевтинбену дражбу, која ће се дана 7. (19.) маја 1878 пре подне одржавати. Нека је на знање: да ће се од пријављени вештака само они к дражби припустити, који доказали буду да су вешти у овом раду. На даље имаће сваки лицитант 10% од горњег прорачуна у име пишмавлука положити.

Из главне црквене седнице држане у Стари Бановци 27. марта 1878. 3—3

ЖИВОЈИН БУТА, учитељ члан и перовођа. ТОДОР ГУГЛЕТА, подпредседник

Један од старији али у са свим добром стању одржан 1—3

билијар

може се добити код браће Ристера у Руми.

Одговорни уредник др. Милан Ђорђевић. Издавалац „Задруга за срп. нар. штампарију." Српска народна задружна штампарија.